

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 70

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksen tilannekatsaus sekä Nyssen strategiset linjaukset oman tuotannon osalta

TRE:6295/14.02.00/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Arto Vuojolainen

Valmistelijan yhteystiedot

Controller Ville Taivassalo, puh. 041 730 5437 ja joukkoliikennejohtaja
Mika Periviita, puh. 050 326 7007, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Vt. lakiasiaintohtaja Jouko Aarnio, puh. 040 514 4884, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksen tilannekatsaus merkittiin tiedoksi.

Nyssen oman tuotannon roolia koskevat strategiset periaatelinjaukset yhtiöittämisselvityksen perustaksi hyväksyttiin.

Esittelijä: Juha Yli-Rajala, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen yhtiöittämisselvityksen tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Nyssen oman tuotannon roolia koskevat strategiset periaatelinjaukset yhtiöittämisselvityksen perustaksi hyväksytään.

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen johtokunnalle ilmoitetaan, että varikkojen tarveselvityksestä on suositeltavaa päättää ennen yhtiöittämisselvityksen ja siihen liittyvien päätösten valmistumista.

Kokouskäsitely

Konsernijaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden joukkoliikennejohtaja Mika Periviidalle ja suunnittelupäällikkö Juha-Pekka Häyryselle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.

Asian esittelijä, konsernijohtaja Juha Yli-Rajala poisti päätösehdotuksestaan kolmannen ponnen: "Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen johtokunnalle ilmoitetaan, että varikkojen tarveselvityksestä on suositeltavaa päättää ennen yhtiöittämisselvityksen ja siihen liittyvien päätösten valmistumista." Puheenjohtaja totesi näin muutetun päätösehdotuksen olevan asian käsittelyn pohjana.

Perustelut

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 16.5.2023 § 48 Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen (TKL) yhtiöittämisselvityksen valmistelun

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

aloittamisesta vuoden 2023 aikana. Konsernijaoston päätöksen jälkeen omistajaohjausyksikkö, joukkoliikenteen tilaaja Nysse sekä liikelaitos ovat valmistelleet asiaa edelleen. Yhteisenä johtopäätöksenä on havaittu tarve vahvistaa näkemys oman tuotannon asemasta osana kaupungin joukkoliikennekokonaisuutta. Liikelaitoksen mahdollinen yhtiöittäminen vaikuttaa myöhemmin yhtiöittämisselvityksessä tarkentuvalla tavalla jossain määrin oman tuotannon kilpailukykyyn ja taloudelliseen tehokkuuteen. Erityisesti suunnitteilla olevat varikkoratkaisut ja sähköiseen liikennöintiin liittyvät kalustoratkaisut tarkoittavat useiden kymmenien miljoonien eurojen investointikokonaisuutta ja ennen niiden tekemistä on perusteltua arvioida oman tuotannon tulevaisuuteen liittyviä kysymyksiä.

Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen johtokunta päätti 17.5.2023 § 24 äänin 5-4, että varikkojen tarveselvitys otetaan osaksi yhtiöittämisselvitystä ja liiketoimintasuunnitelmassa tarkastellaan perustettavan yhtiön kykyä selviytyä erilaisista investointiratkaisuista ja että lopulliset päätökset tarveselvityksestä tehdään, kun ehdotettujen investointien liiketoiminnalliset reunaehdot ovat selvillä ja hyväksyttävissä. Esittelijän päätösesitys oli Tampereen Kaupunkiliikenne Liikelaitoksen läntisen ja itäisen varikon tarveselvityksen hyväksyminen jatkosuunnittelun pohjaksi ja josta kaupunginhallitus olisi hallintosäännön mukaisesti tehnyt päätöksen. Nykyisen Nekalan varikon heikossa kunnossa olevat rakennukset edellyttävät laajaa perusparannusta tai niiden korvaamista uudisrakennuksilla. Voidaan lisäksi todeta, että tarveselvityksestä päättäminen on vielä kaukana varsinaisen investointipäätöksen tekemisestä.

TKL:n johdon, joukkoliikenteen tilaajan ja omistajaohjausyksikön näkemyksen mukaan päätökset varikkoratkaisusta tarvitaan joka tapauksessa, on oman tuotannon organisointimuoto nykyinen liikelaitos osana kaupunkia tai kaupunkikonserniin kuuluva yhtiö. Oleellista on arvioida oman tuotannon asemaa ja sitä haluaako Tampereen kaupunki, että linja-autoilla tapahtuvaa joukkoliikennettä harjoitetaan myös kaupungin (liikelaitos) tai kaupunkikonsernin (yhtiö) toimesta. Oman tuotannon kehittäminen edellyttää edellä mainittuja merkittäviä investointeja. Erityisesti sähköiseen liikennöintiin siirtyminen viivästyy tai saattaa johtaa epätarkoituksenmukaisiin ratkaisuihin mikäli varikkokysymystä ei saada ratkaistua.

Tampereen kaupungilla on pitkäaikainen kokemus joukkoliikenteen harjoittamisesta. TKL on perustettu vuonna 1948. Joukkoliikenteen tilaajan näkemyksen mukaan oma tuotanto on edelleen perusteltu ratkaisu, mikäli se on riittävän hinta- ja laatukilpailukykyinen suhteessa kilpailutettuun markkinaan. Oma tuotanto mahdollistaa erilaiset ketterät kokeilut ja sujuvan toiminnan muutostilanteissa, kuten ensimmäinen sähköbussikokeilu vuonna 2016 sekä sopeutuminen ratikka-aikaan ovat osoittaneet. Oma tuotanto lisää omavaraisuutta markkinahäiriöiden osalta. Oman tuotannon roolia strategisena kumppanina on mahdollistaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

vahvistaa esimerkiksi kalusto- ja varikkoyhtiönä. Tällä hetkellä TKL tuottaa tilaajalle koko liikennöintiajan kattavan liikenteen valvontapalvelun, NysseValvomon. Lisäksi oman tuotannon kautta tilaajan tietotaso mm. alan hintatasosta vahvistuu.

TKL:n liikevaihtoennuste vuodelle 2023 on 22,5 milj. euroa (vuoden 2022 toteutunut liikevaihto 25,2 milj. euroa). Liikelaitoksen henkilöstömäärä 1.8.2023 on 278, joista 239 toimii linja-autonkuljettajina. Päivittäisessä liikenteessä olevien linja-autojen määrä on elokuun 2023 tilanteessa 86 kappaletta. Tammi-kesäkuussa 2023 TKL kuljetti 36,4 prosenttia Nysse-liikenteen linja-automatkustajista.

Yhteenvetona edellisestä voidaan todeta, että TKL:n yhtiöittämisselvitys on suunniteltu laadittavan siten, että nykyisen liikelaitoksen toiminta jatkuisi yhtiömuodossa pitkälti nykyisen kaltaisena ja merkittävät muutokset koskisivat varikkoratkaisua ja siirtymistä sähköiseen liikennöintiin. Näin ollen yhtiöittämisselvityksen yhteydessä ei olla arvioimassa esimerkiksi omasta tuotannosta luopumista.

Yhtiöittämisselvityksen toteuttamisen on suunniteltu etenevän konsernijaoston käsittelyn jälkeen ohjausryhmän muodostamisella. Ohjausryhmään kutsutaan TKL:n henkilöstön edustus. Konkreettisen yhtiöittämisselvityksen lisäksi hankitaan muita mahdollisia toimialaa koskevia selvityksiä päätöksenteon tueksi.

Tiedoksi

Arto Vuojolainen, Ville Taivassalo, Mika Periviita, Juha-Pekka Häyrynen, Pekka Pirhonen

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 29.8.2023 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 28.8.2023.

Muutoksenhakuviranomainen

Päätökseen ei voi hakea muutosta.

Tampere
28.08.2023

Noora Jalonen
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§70

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)